

Stichting Bureau Commissie voor de milieueffectrapportage

Financieel jaarverslag 2024

Goedgekeurd door het bestuur op 15 april 2025

Stichting Bureau Commissie voor de milieueffectrapportage
Arthur van Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Inhoudsopgave

pagina

Jaarverslag bestuur

1. Bestuursverslag	1
2. Directieverslag	4

Jaarrekening 2024 Stichting Bureau Commissie voor de m.e.r.

1. Balans per 31 december 2024	17
2. Staat van lasten en baten 2024	19
3. Grondslagen van de financiële verslaglegging	20
4. Toelichting op de balans per 31 december 2024	22
5. Toelichting op de staat van lasten en baten per 31 december 2024	25
6. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2024 MER-Nederland	28
7. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2024 MER-Nederland	29
8. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2024 MER-OS	32
9. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2024 MER-OS	33
10. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2024 MER-Internationaal	35
11. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2024 Ecologische Autoriteit	36
12. Samenvatting alle entiteiten naast elkaar	37
13. WNT verantwoording	38
Ondertekening door het bestuur	41

Overige gegevens

Resultaatbestemming 2024	42
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	43

Bijlage 1: Begroting 2025

Jaarverslag Bestuur 2024

1. Bestuursverslag

Samenstelling bestuur

De bestuurssamenstelling ultimo 2024 is als volgt: de heer J.T. Mommaas (voorzitter), mevrouw S.L.J.M. Filippini, de heer H.A.A.M. Webers (secretaris/penningmeester) en de heer C.T. Slingerland. Adviseurs van het bestuur waren ultimo 2024 de heer B.L. Loeven en de heer D. van Peppen. De heer B.L. Loeven is tevens gevolmachtigd directielid.

Het bestuur bestaat uit de voorzitter van de Commissie en twee plaatsvervangend voorzitters bij MER-Nederland en de plaatsvervangend voorzitter bij MER OS/Internationaal. Het Ministerie van IenW is toezichthouder.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam in 2024 vijf keer bijeen.

Agendapunten

De jaarrekening 2023 is vastgesteld in de vergadering van 28 maart 2024.

Naast de financiële jaarstukken over 2023 is in de bestuursvergaderingen in 2024 gesproken over:

- Voordracht voor de benoeming van de heren J.J. van Dijk en P.C.G. Glas tot plaatsvervangend voorzitters van de Commissie mer en de Ecologische Autoriteit.
- Wijze van voeren evaluatiegesprekken met (plaatsvervangend) voorzitters en organiseren van een intervisiegesprek.
- Management letter 2023 van accountant Flynth.
- Advies Clairfort advocaten over aanbesteden deskundigen bij inwerkingtreding Omgevingswet en aanpassen van inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Stichting Bureau Commissie mer.
- Afwijking van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Commissie mer inzake opdracht voor dienstverlening voor werkgroepsecretaris EA.
- Opheffing Stichting Independent Sustainability Advice (ISA).
- Kostendekkendheid advisering in 2023 Commissie mer NL.
- Salarisaanpassingen en voorstel tussentijdse aanpassing tariefstelling naar aanleiding van CAO Rijk.
- Brieven aan informateurs en onderhandelende partijen Tweede Kamer over slimme inzet mer (Commissie mer) en gezamenlijk belang van voortzetting maatregelen natuur en landbouw (Ecologische Autoriteit).
- Financieel verslag eerste halfjaar 2024, prognose 2024 en begroting 2025.
- Ontwikkeling van tarieven van deskundigen en (plv.) voorzitters per 2025.
- Voorstel tariefstelling Commissie mer NL per 1 januari 2025.
- Gateway Reviewrapport voor Commissie mer en Ecologische Autoriteit.
- Benoeming nieuwe accountant Just Audit.
- Stand van zaken adviestrajecten Commissie mer NL.
- Stand van zaken adviestrajecten Ecologische Autoriteit.
- Annual Results Report 2023 Commissie mer OS/ Int.

- Voortgangsrapportage tot en met juli 2024 Ecologische Autoriteit.
- Ontwikkelingen Commissie mer OS/ Int.

OS/INT: 2024 was het tweede volle jaar van uitvoering van de overeenkomst 2023–2032 met het ministerie van BuZa. De uitvoering van het programma is goed op stoom gekomen. Er is gewerkt op basis van een jaarplan 2024 dat grotendeels conform verwachting is uitgevoerd. Alleen de uitvoering van duurzaamheidsanalyses (SusAn) lopen iets achter op planning. De eerste SusAn (“Besluitvaardig bestuur in wereldwijde waardeketens”) is in juni 2024 gepubliceerd. De 2e SusAn (“governance van noodzakelijke mineralenwinning voor de wereldwijde energietransitie”) is in de tweede helft van 2024 gestart en wordt in het tweede kwartaal van 2025 afgerond.

In 2024 zijn nieuwe succes –en impactvolle programma's in Mauritanië (SEA's voor groene waterstof en mijnbouw) en Guinee (mijnbouw) op gang gekomen. Verder is de samenwerking met IGF verder uitgebouwd (gezamenlijke paper ‘Strategic Environmental Assessment for the Mining Sector’) en de samenwerking met UNESCO/IUCN (MoU) verdiept. Verder is een diepgaande samenwerking met de African Development Bank (AfDB) gestart in 2024. Op verzoek van BuZa bliezen we het concept ‘Gast aan tafel’ nieuw leven in: enkele keren per jaar werken enkele werknemers van NCEA een dag op het kantoor van DGIS in Den Haag. Dit heeft geleid tot verbeterde samenwerking met BuZa/DGIS.

We stonden in 2024 ook stil bij het dertigjarig jubileum van de NCEA. Dat deden we met een speciale uitgave getiteld ‘Strategic Environmental Assessment; Past, Practice, Prospects.’

Er is voor het eerst een internationaal advies gedaan op het gebied van de mogelijke bouw van kerncentrales. Het ging om een advies op een SEA in Kenia op verzoek van het Keniaanse ministerie van milieu.

In 2024 zijn er belangrijke stappen gezet in het verkrijgen van een adviserende rol (SEA) in de strategische planning van nieuwe waterkrachtcentrales (dammen) in Nigeria in samenwerking met de Wereldbank.

In 2024 werd er in het k v de overeenkomst met WWF samengewerkt in Gabon, DRC, Kameroen en Zambia aan versterking van capaciteitsontwikkeling.

NL: Per 1 januari 2024 is de nieuwe Omgevingswet ingevoerd. Dat vroeg in 2024 aandacht, zoals een milieueffectrapport voor het programma Milieuregels Bruidsschat Omgevingswet. Alle adviezen, de website en alle andere publicaties, brieven en uitingen zijn in overeenstemming gebracht met wetsartikelen, regelingen en schrijfwijzen uit de Omgevingswet.

Veel gemeenten en provincies stellen een omgevingsvisie onder de Omgevingswet op, waarbij in een groot aantal gevallen een milieueffectrapport of omgevingseffectrapport is gemaakt, zoals Limburg, Flevoland, Dijk en Waard, Noordoostpolder, Zaanstad, Lochem, Boxtel, Utrecht Overvecht, Sint-Michielsgestel, Weert, Beverwijk, Berkelland, Almere, Bernheze, Meppel,

Eindhoven en Sittard-Geleen. Ook zijn er diverse programma's onder de Omgevingswet aan de Commissie voorgelegd zoals Regionaal Water en bodemprogramma Noord-Brabant, Utrechts programma landelijk gebied en Omgevingsprogramma Kenniskwartier Tilburg.

In 2024 is geadviseerd over een aantal plannen en projecten van nationaal belang zoals de Wijziging Luchthavenverkeersbesluit Schiphol, Nationaal Programma Landelijk Gebied, Nationaal Programma Ruimte voor Defensie, Nationaal Programma Radioactief Afval, Nationale Windturbinebepalingen, Programma Integraal Riviermanagement, Tata Steel IJmuiden, Levensduurverlenging kerncentrale Borssele, Luchthavenbesluit Groningen Airport Eelde, Partiële Herziening programma Noordzee, en aardgaswinning en zoutwinning onder de Waddenzee en Ameland (Auditcommissies).

Aan de aard van veel adviesaanvragen was in 2024 te zien dat de transitie naar een circulaire economie en de energietransitie flink vaart heeft, bijvoorbeeld: regionale energiestrategieën, verschillende Wind Op Zee en Net Op Zee-projecten, waterstofnetwerken, windparken, zonneparken, biobrandstofinstallaties, warmteleidingen en netversterkingsprojecten. Ook is geadviseerd op een eerste warmteprogramma. Andere sectoren met veel aanvragen waren waterwinning en gebiedsontwikkelingen.

Het aantal adviezen was in 2024 met 155 relatief hoog. In de laatste 5 jaar was dat aantal alleen in 2021 hoger (160), andere jaren lag het aantal lager, zoals 113 adviezen in 2022 en 139 in 2023.

EA: Vanaf september 2022, de maand waarin de Ecologische Autoriteit is ingesteld, is de EA operationeel. Nadat in 2023 62 adviezen zijn opgesteld, zijn in 2024 in hoog tempo in totaal 73 adviezen gemaakt. 71 adviezen zijn gemaakt voor natuurdoelanalyses (NDA's) die zijn opgesteld door provincies en Rijkswaterstaat. De meeste adviezen zijn opgesteld voor Friesland (15), Gelderland (12) en Overijssel (11). Qua landschapstype hadden de adviezen het vaakst betrekking op duin- en kustlandschappen (19), beekdallandschappen (17), en droog zandlandschap, laagveen- en zeekleilandschap en nat zandlandschap (allen 15). Ook is het advies 'Doen wat moet én kan' uitgekomen. In dit advies kijkt de Ecologische Autoriteit vanuit haar taakstelling naar het functioneren van de NDA als instrument en naar de resultaten van de eerste 70 NDA's.

Naast adviezen over NDA's is in 2023 een advies opgesteld voor de Handreiking Gebiedsprogramma's NPLG, en zijn in het kader van het kennisprogramma twee factsheets opgesteld over landschap ecologische systeemanalyse (LESA).

2. Jaarverslag directie 2024

Bijgaand treft u de jaarrekening 2024 aan van de Stichting Bureau Commissie voor de milieueffectrapportage (mer). De stichting is statutair gevestigd te Utrecht. De jaarrekening is opgemaakt door de directie en vastgesteld door het bestuur.

Oprichting

Bij acte d.d. 12 december 1991 is de Stichting Bureau Commissie voor de mer opgericht. De doelstellingen van de stichting zijn:

- Het bieden van ondersteunende diensten aan de Commissie voor de mer bij de uitvoering van haar taak, zoals omschreven in de Wet Milieubeheer (NB: nu de Omgevingswet).
- Het vervullen van andere dan de hiervoor onder a. beschreven taken die de Stichting door de overheid worden opgelegd.

Activiteiten en middelen

De Stichting bestaat uit verschillende deelorganisaties, te weten: 1. Mer-Nederland (NL) 2. Ecologische Autoriteit (EA), 3. Mer-Ontwikkelingssamenwerking (OS) en 4. Mer-Internationaal (INT). De activiteiten voor de Ecologische Autoriteit zijn per besluit van 9 september 2022 van de Minister van Natuur en Stikstof opgedragen aan de Stichting. De staat van baten en lasten en de financiële administratie is zodanig gescheiden ingericht dat over de verschillende deelorganisaties een juiste verantwoording kan worden afgelegd.

Personeel totaal

In totaal zijn er per ultimo 2024 53 personen in dienst bij de Stichting (42,26 FTE). Voor de hele Stichting geldt dat er in 2024 acht mensen in dienst bij zijn gekomen en vier mensen vertrokken. Twee personen zijn intern doorgegroeid naar een andere functie. Van de nieuw in dienst gekomen medewerkers werken er drie voor NL, EA én OS: baliemedewerker, HR-adviseur en managementassistent. Deels betrof dat vervanging, deels uitbreiding. De staf is nu op sterkte.

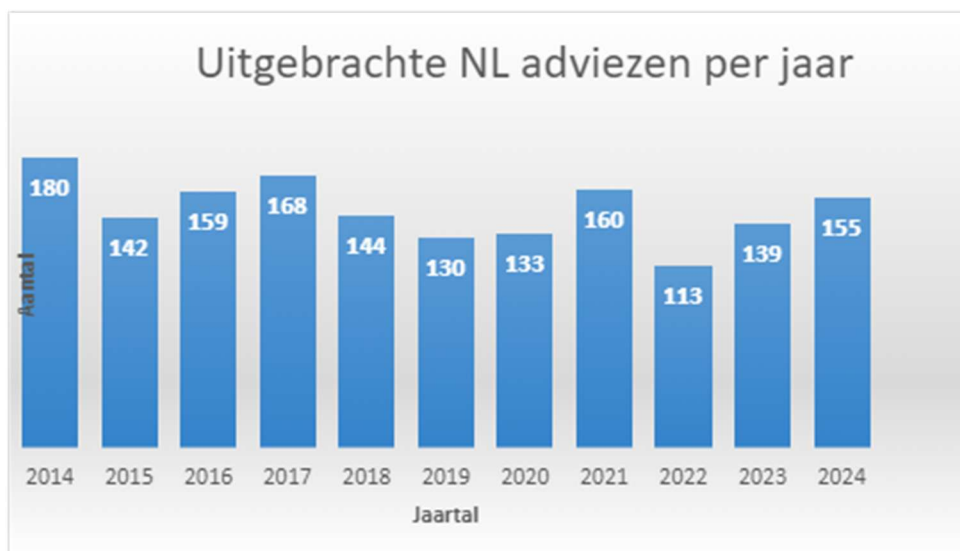
Er zijn vier medewerkers na langdurige ziekte-trajecten in de loop van het jaar weer helemaal teruggekomen. Verder is een senior technisch secretaris eind 2024 na twee jaar ziekte voor 0,1 FTE aan het werk geweest, maar zal vanaf 1-1-2025 (tijdelijk) niet meer werkzaam zijn. Een zesde langdurig zieke medewerker is helaas nog niet hersteld. Het gemiddelde verzuimpercentage voor de hele organisatie lag in 2024 op 5,35%. Het ziekteverzuimpercentage is met 19% afgenomen ten opzichte van het jaar daarvoor.

Mer-Nederland

Werkzaamheden

Voor de werkzaamheden voor milieueffectrapportage in Nederland (Mer-Nederland) legt de Stichting verantwoording af aan de Minister van I&W.

MER-Nederland bracht in 2024 in het totaal 155 adviezen uit. Dit aantal ligt 11% hoger dan in het jaar daarvoor 2023 (139 adviezen).

De Commissie adviseert in Nederland – veelal in het kader van haar wettelijke taak op basis van de Omgevingswet – de beslissingsbevoegde overheid over de vraag welke leefomgevingsinformatie voor een te nemen besluit noodzakelijk is. Zij beantwoordt in haar toetsingsadviezen de vraag of de benodigde kwaliteit van informatie in een milieueffectrapport gegeven wordt.

Van de 155 adviezen ging in 2024 ongeveer 31% over de benodigde inhoud van een milieueffectrapport (48). Dit zijn vrijwillige adviezen, wat ook geldt voor acht tussentijdse toetsings- en zeven overige adviezen. Bij 16% van de adviezen ging het om een (vrijwillig) advies over een aanvulling op een milieueffectrapport (25).

Het grootste deel van de adviezen (43%, 67 stuks) waren toetsingsadviezen.

Verder stelt de Commissie haar kennis over de mer-praktijk beschikbaar via o.a. haar website, nieuwsbrief OpMERkelijk, factsheets, een jurisprudentiedatabase en kennisbijeenkomsten, zoals bijvoorbeeld een bijeenkomst in de provincie Gelderland over mer in de Omgevingswet. Informatie over de inhoud van de advisering en haar bevindingen vindt u in het inhoudelijke jaarverslag over 2024.

Personeel

Begin van het jaar is er bij team NL/ EA een werkgroepsecretaris bijgekomen, met de focus op het werk voor de EA. Halverwege het jaar heeft de directeur OS zijn functie verruild voor de functie van senior werkgroepsecretaris bij NL. Anderzijds hebben twee werkgroepsecretarissen de Commissie en daarmee team NL/EA verlaten. Daarnaast is er een senior communicatieadviseur/ woordvoerder bijgekomen en een medewerker is overgestapt van projectondersteuning naar kennis en communicatie.

Gezien de hausse aan projecten van NL en EA zijn gedurende het grootste deel van het jaar ad-hoc werkgroepsecretarissen ingezet. Deze inzet vanuit de flexibele schil is eind 2024 afgebouwd omdat de piek in projecten toen was afgevlakt tot het niveau dat het vaste personeelsbestand goed kan verwerken. Er is één stagiair geweest die haar stage opdracht in

2024 is begonnen en heeft afgerond, een andere stagiair is in 2024 begonnen en zal haar opdracht in 2025 afronden.

Tarieven

De middelen van de Stichting voor haar mer-werk in Nederland in 2024 werden gevormd door de inkomsten uit tariefstelling. De tarieven per 1 januari 2025 zijn op 3 december 2024 door het Ministerie van I&W goedgekeurd.

In de volgende gevallen heeft de directie in 2024 gebruik gemaakt van haar discretionaire bevoegdheid om maatwerkstarieven (in plaats van het reguliere tarief) toe te passen:

- Voor de Engelse vertaling van het advies van een nationaal programma zijn de werkelijk gemaakte kosten in rekening gebracht.
- Bij toetsingsadviezen voor twee gemeentelijke omgevingsvisies is € 21.625 als tarief gehanteerd, omdat er efficiency voordeel was door de gezamenlijke aanpak.
- Voor een advies over een aanvulling op het mer voor een natuurontwikkeling is € 3.375 gerekend, omdat deze aanvulling betrekking had op één deelonderwerp.
- Bij een second opinion advies op een grootindustriële complex zijn de werkelijk gemaakte kosten van € 9.937,87 in rekening gebracht, omdat de reikwijdte van dit advies tijdens het adviestraject sterk is aangepast.
- Bij een advies over een gebiedsontwikkeling zijn de werkelijk gemaakte kosten van € 20.100,34 in rekening gebracht. De advisering werd voortijdig afgebroken.
- Voor een tussentijds advies over de levensduurverlenging van een kerncentrale is € 74.000 (hoog tarief Rijk) in rekening gebracht vanwege de complexiteit van het project en de besluitvorming daarover.

Resultaat exploitatie 2024

De jaarcijfers van de Commissie, onderdeel mer-Nederland, over 2024, laten een positief beeld zien.

De opbrengsten (baten) over 2024 bedragen 4,33 miljoen euro, dat is 1,1 miljoen hoger dan de begroting 2024.

De lasten over 2024 zijn ruim € 4,12 miljoen. Dat is 588K hoger dan de begroting 2024.

Overbruggingsbudget NL

Gegeven de onzekerheden in het werkaanbod en ter overbrugging van de overgang naar een volledig kostendekkende bedrijfsvoering per 1 januari 2018, heeft de Minister van I&W op 1 juli 2014 een overbruggingsbudget ter beschikking gesteld voor de periode 2014 t/m 2017. Dit overbruggingsbudget bedraagt 4 maal € 2 miljoen per jaar. Deze toezegging staat bekend onder zaaknummer 5000002629 en bedraagt in totaal € 8 miljoen. De beschikking geeft aan dat het overbruggingsbudget bestemd is voor:

1. Het vormen van een egaliseriereserve om pieken en dalen in de inkomsten op te vangen;
2. Het vormen van een reservefonds om een eventuele inkrimping van de organisatie op te kunnen vangen;
3. En voor zover dan nog geld over is, voor het meer geleidelijk verhogen van de tarieven van vrijwillige adviezen naar volledig kostendekkende tarieven.

In de brief van de staatssecretaris van I&W over Subsidieverstrekking Overbruggingsbudget 2014–2017 (IENW/ BZK–2019/ 45427, 20 juni 2019) is het resterende overbruggingsbudget aangemerkt als egaliseriereserve om pieken en dalen in de exploitatie zelf op te kunnen vangen.

Per 1 januari 2024 resteerde van het overbruggingsbudget een bedrag van € 3.517.600. Aangezien er voor 2024 € 100.000 voor de kennisfunctie beschikbaar is gesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (beschikking dd. 9 september 2022, zaaknummer 31182061) en er een positief saldo in de exploitatie van NL heeft plaats gevonden, heeft er over 2024 geen mutatie plaats hoeven te vinden in het overbruggingsbudget.

Ecologische autoriteit

Werkzaamheden

De Ecologische Autoriteit bracht in 2024 71 adviezen over natuurdoelanalyses uit. Ook werd het advies Handreiking Gebiedsprogramma's uitgebracht. Veel werk is verzet voor het door ontwikkelen advieslijnen, kennisontwikkeling, relatiemanagement en de subsidieaanvraag. De Ecologische Autoriteit functioneert onophoudelijk in een turbulent maatschappelijk domein, wat tot gevolg heeft dat er veel belangstelling en vragen zijn van burgers, stakeholders, politiek en pers. Zo zijn technische briefings gegeven aan Provinciale Staten van een aantal Provincies, de Tweede Kamercommissie Landbouw, veeteelt, visserij en natuur en aan de Raad van State. Er zijn er tal van presentaties gehouden zoals op de Europese Natura 2000–dag, de Expert Meeting Stikstof van Nederland en Duitsland, voor het deltaprogramma Zoetwater enzovoorts. Ook is kennisgemaakt met de nieuwe staatssecretaris voor Natuur, de heer J. Rummenie, en gesproken met diverse organisaties zoals bijvoorbeeld de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer STOWA, SoortenNL, soortenorganisaties Floron/Ravon, de Nederlandse Melkveehouders Vakbond en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL).

Voor de werkzaamheden voor de Ecologische Autoriteit legt de Stichting verantwoording af aan het ministerie van LNV.

Personeel

In 2024 hebben bij het team NL/ EA mutaties plaats gevonden in het personeelsbestand. Korthedshalve wordt hier verwezen naar de personeelsparagraaf bij Mer-Nederland (zie boven). Ook voor de EA is in het eerste halfjaar 2024 aanvullend gebruik gemaakt van ad-hoc secretarissen om de hausse aan projecten op te vangen.

Mer-OS

Werkzaamheden

De werkzaamheden van de Commissie op het gebied van ontwikkelingssamenwerking vinden plaats onder een overeenkomst met het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BuZa). Over deze werkzaamheden legt de Stichting verantwoording af aan BuZa.

De overeenkomst tussen de Stichting en BuZa is gesloten voor de periode van 1 januari 2023 tot 31 december 2032. In het kader van deze overeenkomst zijn de voornaamste activiteiten van de Commissie mer:

1. het adviseren over mer voor complexe en controversiële projecten en plannen, inclusief Nederlandse investeringen onder de bedrijfsleven fondsen;
2. het versterken van nationale mer-systemen in Nederlandse OS- en Combilanden (d.w.z. laag- en middeninkomenslanden waar Nederland een speciale relatie mee heeft) door o.a. capaciteitsopbouw en verbetering van wetgeving;
3. het versterken van mer in *safeguards*-systemen van financierende instanties zoals de Wereldbank;
4. het aanbieden van kennis en informatie over mer in lage en middeninkomenslanden, onder andere middels landenprofielen en leidraden;
5. het analyseren van duurzaamheidsdilemma's bij het uitvoeren van het Nederlandse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

Genoemde activiteiten vinden plaats onder een subsidieovereenkomst met een maximale toezegging van € 39.500.000 voor de periode 2023 – 2032. De subsidieovereenkomst is bij BuZa bekend onder activiteitsnummer 4000006397.

In 2024 heeft de Commissie onder de overeenkomst met DGIS de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Zeven onafhankelijke mer-adviezen
- Tien strategische mer-coachingstrategieën
- Capaciteits-ontwikkeling: 17 activiteiten in twee regio's en 12 landen. ¹

Personeel

Voor OS is er in 2024 één Franssprekende technisch secretaris bijgekomen, terwijl een Portugeessprekende technisch secretaris is vertrokken. Daarnaast is er één nieuwe project assistent bijgekomen, nadat een medewerker in dezelfde functie was vertrokken.

1

In Q3 heeft de directeur OS zijn werk verruild voor een functie als senior werkgroepsecretaris bij NL. Met succes is de nieuwe directeur OS aangetrokken.

Mer-Internationaal

Voor overige buitenlandse activiteiten (d.w.z. anders dan onder de subsidie van BuZa) wordt per project een contract afgesloten met de opdrachtgever en wordt aan deze opdrachtgever verantwoording afgelegd.

In 2024 was er sprake van drie internationale capaciteitsontwikkelingsactiviteiten buiten de BuZa overeenkomst. Dit betrof het Tridom landscape (3 landen betrokken: Gabon, Cameroon en the Republic of Congo) en Zambia, en de derde activiteit vond plaats op kantoor in NL.

Financiële informatie

De solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen) bedraagt 56,35% per ultimo 2024 en is daarmee gestegen ten opzichte van voorgaand jaar (ultimo 2023: 51,42%). De solvabiliteit is dusdanig dat er geen indicatie is dat de Commissie op lange termijn niet aan de verplichtingen kan voldoen.

De liquiditeit (vlottende activa/kort vreemd vermogen) bedraagt 3,8 per ultimo 2024 en is daarmee gedaald ten opzichte van voorgaand jaar (ultimo 2023: 4,3) en geeft voldoende ruimte om op korte termijn aan de verplichtingen te voldoen.

De baten 2024 bedragen in totaal € 10.280.089. Hiertegenover staan totaal € 10.081.471 aan lasten, leidend tot een exploitatiesaldo van € 198.618. Daarnaast hebben onttrekkingen plaatsgevonden aan de bestemmingsreserve voor internationale projecten (€ 7.026), bestemmingsfonds voor materiële vaste activa € 869 ($€ 14.567 - € 13.698 = € 869$) en bestemmingsreserve pensioenlasten (€ 4.679).

Voor de begroting 2025 in samenvattende vorm verwijzen we naar bijlage 1 bij de jaarrekening.

Het vrij besteedbare vermogen wordt gebruikt om eventuele tegenvallers in de toekomst op te vangen. Voor een nadere uitsplitsing van het vermogen verwijzen wij graag naar de toelichting in de jaarrekening.

Voor het gesubsidieerde mer-programma van OS wordt gewerkt met jaarlijkse voorschotten, welke verrekend worden met de daadwerkelijke bestedingen.

Ook voor de gesubsidieerde activiteiten van de EA is voor 2024 gewerkt met een voorschot welke verrekend wordt met de daadwerkelijke bestedingen.

De adviezen voor het Nederlandse deel worden bij voorschot gefactureerd.

Risicoparagraaf

OS: OS heeft een nieuwe overeenkomst met het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de periode 2023 – 2032, met een totaalbudget van circa € 39,5 miljoen. Daarmee is de financiële continuïteit van OS verzekerd.

Een gebruikelijk financieel risico is het eventueel niet voldoen aan relevante wet- en regelgeving, met name het niet voldoen aan de subsidievoorwaarden. Dit risico is gemitigeerd doordat de subsidievoorwaarden volledig in beeld zijn en de directie periodiek toetst of de Commissie compliant is.

De organisatie werkt in landen met een lage CPI-score (Corruption Perceptions Index). Hoewel de risico's beperkt zijn omdat de Commissie weinig tot niet met lokale toeleveranciers werkt, stelt de directie voor om jaarlijks een beknopte risicoanalyse te doen van haar buitenlandse activiteiten en deze te bespreken met het bestuur.

Medewerkers van de Commissie gebruiken regelmatig creditcards of cash voor het doen van betalingen in andere landen. Deze betalingen zijn minder transparant dan reguliere banktransacties en verhogen het risico op ongeautoriseerde of onrechtmatige bestedingen.

Binnen de Commissie moet elke cash of creditcardtransactie verantwoord worden met bonnen of facturen. Deze worden gecheckt door financiële medewerkers, projectverantwoordelijken en de directeur. Daarmee wordt het risico op fraude van deze transacties als beperkt beschouwd.

NL: Bij mer-Nederland is het voornaamste financiële risico een terugloop in het aantal aanvragen voor adviezen in Nederland. Die terugloop heeft zich in 2024 niet voorgedaan; er was sprake van een iets bovengemiddeld aantal adviezen van 155. Ervaring leert dat de Commissie met een aantal adviezen van circa 140 kostendekkend kan werken. Voor 2025 is een te laag aantal adviezen een risico. Via onder andere stakeholder- en accountmanagement wordt dit risico zo goed mogelijk beheerst.

EA: Voor de Ecologische Autoriteit is het voornaamste risico dat de EA weliswaar voor acht jaar is ingesteld, maar dat de subsidie per jaar wordt aangevraagd en gegund. Er is (nog) niet voorzien in meerjarige subsidiebeschikking of -dekking. Voor 2025 is een te laag aantal adviesaanvragen een risico.

NL/EA/ OS/INT: Naast financiële risico's liggen de belangrijkste strategische en operationele risico's op het vlak van (reputatieschade als gevolg van) schending van de onafhankelijkheid, fraude, corruptie en/ of schijn van belangenverstrengeling. De leden en adviseurs van de Commissie en de Ecologische Autoriteit mogen niet rechtsreeks betrokken zijn of zijn geweest bij de activiteit waarover advies wordt uitgebracht.

Onafhankelijkheid en integriteit

De belangrijkste beheersmaatregelen voor het waarborgen van onafhankelijkheid en integriteit en het tegengaan van (de schijn van) betrokkenheid of belangenverstrengeling zijn:

- Het protocol onafhankelijkheid regelt hoe te handelen in gevallen waarin afwegingen gemaakt moeten worden over de inzet van voorzitters en deskundigen. Dit protocol is voor eenieder te raadplegen op de website van de Commissie en de website van de EA.

- Jaarlijks wordt in de vergaderingen van de gezamenlijke secretarissen en van de gezamenlijke voorzitters besproken welke casussen in het voorbije jaar hebben gespeeld en welke afwegingen zijn gemaakt. Overwogen wordt of het protocol goed is toegepast en of dat het aanpassing behoeft. Door dit jaarlijkse gesprek blijven de onderwerpen onafhankelijkheid en integriteit actueel en levend.
- Met iedere deskundige en voorzitter wordt een Overeenkomst van Opdracht gesloten met daarin bepalingen over onafhankelijkheid, mogelijke betrokkenheid, schijn van belangenverstrengeling, geheimhouding, nevenfuncties en verwerking persoonsgegevens.
- Voorafgaand aan elk adviestraject wordt het bevoegd gezag (in geval van de Commissie) of de voortouwnemer (in geval van de EA) waaraan wordt geadviseerd, per brief geïnformeerd over de voorgenomen werkgroep samenstelling. Op basis van deze brief kan het bevoegd gezag of voortouwnemer aangeven een probleem te zien bij de werkgroep samenstelling op basis van bij hen bekende informatie over betrokkenheid. Bij twijfel over onafhankelijkheid besluit de Commissie, of de EA, de deskundige, secretaris of voorzitter terug te trekken uit de werkgroep.
- Medewerkers, directieleden en voorzitters ondertekenen het integriteitsprotocol, met daarin bepalingen over onafhankelijkheid, integriteit, schijn van belangenverstrengeling, omgaan met vertrouwelijke informatie en organisatiemiddelen en omgangsvormen. Dit wordt opgeslagen in de digitale personeelsdossiers.
- Nevenfuncties van voorzitters, directie en medewerkers worden gepubliceerd op de website.

Voor de risico's wordt ook verwezen naar de toekomstparagraaf en voor risico's die samenhangen met inkopen en aanbesteden wordt verwezen naar de paragraaf overige onderwerpen. Er worden geen specifieke risico's voorzien ten aanzien van financiële verslaggeving.

Toekomstparagraaf

Verwachte gang van zaken

OS: De internationale tak van de Cie mer is nog steeds zijn capaciteit aan het opschroeven om aan de internationale vraag naar mer advies en ondersteuning te kunnen voldoen. In 2025 zullen er twee nieuwe technisch secretarissen starten. Door internationale politieke ontwikkelingen is het speelveld voor mer lastiger geworden. Economisch eigenbelang van landen, de race om kritieke grondstoffen te delven en druk om te dereguleren kan het internationale mer systeem onder druk zetten. In samenwerking met partners in de International Association for Impact Assessment (IAIA) zal de Cie mer ook aan internationale belangenbehartiging doen voor mer.

NL: In 2024 is de Omgevingswet ingevoerd, die onder meer de Wet milieubeheer vervangt. Deze wet regelt de rol en functie van milieueffectrapportage in Nederland en de positie hierin van de Commissie voor de milieueffectrapportage. Deze wet regelt ook dat een deel van de verplichte adviezen van de Commissie vrijwillig wordt, hetgeen een risico inhoudt voor het aantal adviezen dat de Commissie uitbrengt en dus voor de opbrengsten.

EA: In 2023 en 2024 was er een hausse aan opdrachten voor de EA, aangezien gevraagd is advies uit te brengen over 132 natuurdoelanalyses voor stikstofgevoelige beschermde natuurgebieden. Voor 2024 werden ook adviezen verwacht over de provinciale gebiedsprogramma's. Door het stopzetten van het NPLG en de bijbehorende gebiedsprogramma's door het huidige kabinet zijn hierover in 2024 geen adviezen gevraagd (er is nog wel een advies uitgebracht over de handreiking gebiedsprogramma's).

Voor de periode na 2024 zijn de vooruitzichten redelijk, omdat adviezen worden gevraagd over NDA 2.0, die vast onderdeel worden van de wettelijke, 6-jaarlijkse beheerplancycclus. Daarnaast zullen adviezen uit de eerste cyclus NDA's worden gevraagd in het kader van 'de basis-op-orde'. Tegelijkertijd worden kennisproducten uitgebracht en worden ongevraagde adviezen uitgebracht.

Regelmatig komen vragen binnen of de onafhankelijke EA zou kunnen adviseren over relevante ecologische vraagstukken. Er loopt een verkenning met het ministerie met betrekking tot de verbreding van de taken van de EA. Dit moet zich nog verder uitwijken.

INT: In 2025 wordt alleen beperkte samenwerking met WWF voorzien, gelijk aan de samenwerking in 2022 en 2023. Ook voor 2024 is de MoU met WWF verlengd. Er zijn ook in 2024 middelen beschikbaar om met WWF samen te werken in landen die niet onder de overeenkomst met BuZa vallen. WWF moet nog besluiten of ze deze middelen ook na 2025 weer beschikbaar willen stellen.

De wijze waarop bijzondere gebeurtenissen waarmee in de jaarrekening geen rekening behoeft te worden gehouden, de verwachtingen hebben beïnvloed

OS: In de jaren voor 2024 heeft met name de COVID situatie voor onverwachte ontwikkelingen gezorgd. Er is vooral minder gereisd, maar ook de ontwikkeling van nieuwe programma's is trager verlopen. Gedurende 2022 en 2023 zijn we geleidelijk weer richting de normale activiteit gegaan. In 2024 is de uitvoering van het programma weer zoals voor de COVID crisis. Er is meer internationale vraag naar de ondersteuning van de Commissie en dus mogelijkheden het team verder uit te bouwen omdat de meerjarenbegroting dat toelaat. Er kon ook weer gewerkt worden in Ethiopië en Niger. De werkrelaties in Burkina Fasso en Mali kunnen ook weer aangehaald worden. Alleen in Mozambique was dat door politieke onrust niet mogelijk. Vanzelfsprekend gold dat ook voor de Palestijnse Gebieden.

NL/ EA: Als gevolg van de toename van het aantal adviezen voor NL en EA bij elkaar opgeteld, is extra inzet gepleegd op werving en selectie en doorontwikkeling van de organisatie.

Investerings

Nadat er de laatste jaren is geïnvesteerd in de hardware en software om het hybride werken te kunnen faciliteren, is het nu tijd geworden om de security en de websites op een hoger plan te brengen. Voor de verouderde database, onze backbone, is een actieplan opgesteld in 2024.

Financiering

Zie eerder wat betreft OS.

Voor NL vindt financiering vooral plaats vanuit de uitgebrachte adviezen. Daarnaast is een driejarige subsidie verstrekt door I&W voor de kennisfunctie voor de jaren 2023, 2024 en 2025.

Voor EA is een subsidieaanvraag voor de jaren 2022 en 2023 die tweemaal is verlengd voor 2024 en voor 2025. Voor de periode daarna geldt het volgende. De EA is met het Instellingsbesluit ingesteld voor acht jaar. De kosten van de autoriteit komen, voor zover gebaseerd op een door de minister goedgekeurde begroting, voor rekening van de minister. De dekking van de subsidie voor de EA vindt plaats uit de reguliere begroting van LVVN. Voor de periode na 2025 wordt gekeken of een langjarige beschikking kan worden opgesteld. De kosten van de EA bevatten o.a. kosten voor personeel, secretariële ondersteuning, inhuren van voorzitters en externe deskundigheid, laten verrichten van onderzoek, delen van kennis en huisvesting.

Personeelsbezetting

OS/INT voorziet in 2025 verdere mogelijke uitbreiding met één of twee technisch secretarissen, afhankelijk van het resultaat van de huidige verkenningen naar programma's in nieuwe landen en de inzet op groei van het aantal onafhankelijke adviezen, ook buiten de Combi- en OS-landen.

NL/EA voorziet in 2025 in een uitbreiding van de personeelsbezetting van 2 FTE secretaris.

De omstandigheden waarvan de ontwikkeling van de omzet en de rentabiliteit afhankelijk is

OS: Wat betreft OS wordt de omzet vooral beïnvloed door het regeringsbeleid wat betreft ontwikkelingssamenwerking en de ontwikkeling van de Nederlandse economie die van invloed is op het totaalbudget dat beschikbaar zal zijn voor ontwikkelingssamenwerking. Dit gezegd hebbende is (de omvang van) het budget voor de komende 10 jaar in een subsidiebeschikking vastgelegd.

NL: De omzet van NL wordt vooral bepaald door hoe het aantal adviezen zich ontwikkelt.

EA: De omzet van EA is in 2025 afhankelijk van het aantal adviezen dat in 2025 kan worden uitgebracht.

Overige onderwerpen

Financiële instrumenten

Met ingang van jaar 2019 is Schatkistbankieren van toepassing. Inzake prijsrisico's wordt bij NL steeds bezien in welke mate tarieven aangepast moeten worden. Liquiditeit en Kasstroomrisico: zie onder Financiële informatie.

Interne beheersing van processen en procedures

Processen, procedures en verantwoordelijkheden zijn neergelegd in protocollen en handleidingen. Processen en procedures worden op de werkvloer gecontroleerd door de directie en hoofd bedrijfsvoering en wekelijks besproken tijdens een directieteamoverleg. Secretaresses hanteren checklists voor werkzaamheden in het opstellen en publiceren van adviezen en uitvoeren van capaciteitsontwikkeling.

De stichting heeft een handboek AO/IC en er wordt een strikte functiescheiding bij financiële handelingen gewaarborgd.

Kwaliteitsbeheersing

De kwaliteit en ontwikkeling van het personeel wordt gemonitord en besproken in jaarlijkse plannings- en beoordelingsgesprekken en driemaandelijke voortgang overleggen. Daarnaast worden Persoonlijke Opleiding Plannen (POP) gestimuleerd en regelmatig besproken. Voor opleidingen met relatief hoge kosten zijn deze plannen verplicht.

OS: Bij advisering wordt op drie punten gemonitord: direct na publicatie van het advies, bij publicatie van het definitieve MER en bij besluitvorming. Tijdens implementatie van het project wordt impact van het advies waar relevant en mogelijk geëvalueerd in een zogenoemde 'impactevaluatie'. Kwaliteit van capaciteitsontwikkeling wordt gemonitord via evaluaties direct ter plekke en waar relevant en mogelijk in impactevaluaties. Voor monitoring, evaluatie en leren is een speciaal daarvoor verantwoordelijke medewerker lid van het OS-team.

NL/EA: Kwaliteit van de advisering wordt gecontroleerd door dubbele meelezers, één voor de inhoudelijke check en één voor begrijpelijkheid en taalgebruik. Voor de consistentie in de advisering zijn advieslijnen opgesteld, die door de gezamenlijke voorzitters worden vastgesteld. Adviezen worden voor publicatie voorgelegd aan bevoegd gezag en initiatiefnemer op de punten duidelijkheid en feitelijke juistheid.

Kennis- en informatievoorziening in- en extern

Bij zowel NL/EA als OS/INT zijn medewerkers voor kennis, communicatie en leren deel van het team. Extern vindt informatievoorziening en communicatie plaats via jaarverslag, website, factsheets, nieuwsbrieven, persberichten, sociale media, workshops, conferenties, presentaties, kennissessies, webinars en databases.

Begroting 2025

De aangepaste begroting voor 2025 is door het bestuur vastgesteld op 3 oktober 2024.

In vergelijking met de Jaarrekening 2024 valt op:

- Het FTE percentage is de basis van de verdeling overheadkosten tussen NL/EA en OS. De verhouding komt voor 2025 uit op 53% NL/ EA en 47% OS, totaal 45,2 FTE.
- De begroting voor de salariskosten is gebaseerd op de vaste bezetting en is inclusief vacatures.
- Voor de pensioenlasten zijn de premies van 2024 opgenomen, opgehoogd met 10% in verband met de salarisverhoging per 1 juli 2024.

NL: Voor de opbrengsten in 2025 is uitgegaan van een scenario van 135 projecten.

In april 2024 is er een nieuw Cao-akkoord voor het Rijk vastgesteld. Deze houdt onder andere in dat salarissen per 1 juli 2024 met 8,5% zijn verhoogd. Dit vanwege de hoge inflatie. Voor de salarisontwikkeling van de medewerkers volgt de Stichting Commissie mer het CAO Rijk, conform haar arbeidsvoorwaardenreglement. Per 1 januari 2025 stijgen de tarieven van voorzitters en deskundigen met 5% en de huurkosten. Deze kostenstijgingen zijn in de begroting 2025 opgenomen. Om kostendekkend te blijven adviseren is in de begroting 2025 een generieke tariefsverhoging van 8,5% opgenomen. De tarieven per 1 januari 2025 zijn op 3 december 2024 door het Ministerie van I&W goedgekeurd.

De baten in de begroting bedragen € 3.936.830 en stijgen ten opzichte van de begrote baten van 2024: € 3.237.051. De begroting voor de kenniskosten bedraagt in 2025 € 370.828, waarvan de kennissubsidie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat €100.000 voor haar rekening neemt. De lasten in de begroting 2025 bedragen € 3.863.148 en zijn gestegen ten opzichte van de begrote lasten van 2024: € 3.534.746.

EA: Voor de Ecologische Autoriteit wordt uitgegaan van de begroting voor 2025 die is goedgekeurd door het Ministerie van LVVN. Deze gaat uit van ten hoogste € 2.962.976 aan kosten en de opbrengsten zullen vergoed worden door de subsidie. We gaan ervanuit dat het niet gebruikte subsidiedeel van 2024 € 838.038 doorschuift naar 2025.

OS: De verwachte inkomsten 2025 vanuit BuZa bedragen € 4.291.248.

Duurzaamheidsparagraaf

De Commissie werkt aan duurzaamheidsvraagstukken in Nederland en internationaal. Het is ook belangrijk om constant aandacht te besteden aan het verduurzamen van de eigen organisatie. Hier wordt hard over nagedacht en worden acties op ontwikkeld. Daarom is ook voor het eerst besloten om een duurzaamheidsparagraaf aan dit verslag toe te voegen. Dit wordt een vast onderdeel van het jaarverslag.

Verder is in 2024 een interne werkgroep duurzaamheid nieuw leven ingeblazen onder leiding van de directeur internationaal.

De afgelopen jaren zijn veel maatregelen getroffen om de duurzaamheid van de organisatie te verbeteren. Er is definitief afscheid genomen van single use bekertjes, er zijn zonnepanelen op het dak geplaatst, het kantoor waarin de Commissie huist heeft een hoger energielabel gekregen, alle meubels (m.u.v. bureaustoelen) en vloeren zijn van gerecycled materiaal, er zijn bewegingsmelders en LED verlichting aangebracht i.p.v. TL-verlichting, de eigenaar van het pand heeft een warmtepomp laten installeren, er worden alleen duurzame en zijden bloemen gekocht i.p.v. bloemen met bestrijdingsmiddelen, er is één multifunctionele printer minder en daardoor is er een veel lager papiergebruik, er heeft een papier-opruimactie plaatsgevonden, het energieverbruik is verminderd door overstap naar de Cloud, er wordt efficiënter ICT gedrag gestimuleerd door bijvoorbeeld minder bijlages bij e-mails te versturen en er zijn inmiddels veel Fairphones als telefoon in gebruik door medewerkers als onderdeel van een ander inkoopbeleid van zakelijke telefoons.

Veruit de grootste CO2 voetafdruk van de commissie wordt veroorzaakt door het vliegen van OS/INT (66% in 2024). In 2025 gaat OS met een werkgroep bekijken wat de mogelijkheden zijn om deze voetafdruk te verminderen.

Onder het verduurzamen van de eigen organisatie gaat het ook om sociale aspecten. Hier wordt ook aan gewerkt o.a. met initiatieven als Code Groen en het bieden van de mogelijkheden om te sporten.

1. Balans (na resultaatbestemming)

Activa		31-12-2024		31-12-2023	
		€	€	€	€
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa					
1	Inrichting en automatisering		84.262		79.763
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen					
2	Debiteuren	274.960		291.005	
3	Nog te factureren bedragen Nederland	<u>116.144</u>		<u>163.812</u>	
			391.104		454.817
4	Overige vorderingen en overlopende activa		162.652		203.045
5	<u>Liquide middelen</u>		<u>8.301.302</u>		<u>8.742.014</u>
TOTAAL ACTIVA			<u><u>8.939.320</u></u>		<u><u>9.479.641</u></u>

Passiva		31-12-2024		31-12-2023	
		€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN					
<u>Vrijbesteedbaar vermogen</u>					
6	Eigen vermogen/algemene reserve NL	1.173.460		964.006	
7	Bestemmingsreserve mer Internationaal	251.567		258.593	
			1.425.027		1.222.599
<u>Niet vrijbesteedbaar vermogen</u>					
8	Overbruggingsbudget	3.517.600		3.517.600	
9	Bestemmingsfonds pensioenlasten	48.312		52.991	
10	Bestemmingsfonds activa OS vanaf 1/7/2017	5.583		19.281	
11	Bestemmingsfonds activa OS vanaf 1/7/2023	41.189		26.622	
			3.612.684		3.616.494
VOORZIENINGEN					
12	Voorziening jubileumuitkeringen		4.830		9.786
LANGLOPENDE SCHULDEN					
13	Investeringsubsidie		-		2.201
<u>Vooruitontvangen subsidies verslagjaar</u>					
14	Ministerie van Buitenlandse Zaken 2023-2032	-350.992		716.792	
15	Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur	1.938.214		1.693.022	
			1.587.222		2.409.814
KORTLOPENDE SCHULDEN					
16	Vooruitgefactureerde bedragen NL	1.289.688		953.125	
	Vooruitgefactureerde bedragen Internatio	33.641		52.836	
	Crediteuren	317.150		401.555	
	Nog te betalen kosten	219.400		337.310	
	Af te dragen BTW	29.881		95.060	
	Pensioenpremie nog te betalen	114.577		104.719	
			2.004.337		1.944.605
17	OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA		305.220		274.142
TOTAAL PASSIVA			8.939.320		9.479.641

2. Staat van lasten en baten 2024
Stichting Bureau Commissie voor de mer

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	Afwijking %	2023 Werkelijk €
LASTEN				
18 Kosten voorzitters Ecologische Autoriteit	140.006	153.246	-8,6%	132.988
19 Personeelskosten	5.129.859	5.468.229	-6,2%	4.496.878
20 Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	3.296.034	2.831.510	16,4%	2.443.989
Doorontwikkelingskosten Ecologische Aut	14.835	200.000	-92,6%	72.550
21 Afschrijvingskosten	27.979	28.430	-1,6%	23.187
22 Huisvesting	289.924	275.943	5,1%	271.155
23 Kantoorkosten	56.985	59.782	-4,7%	52.992
24 Automatisering	344.021	292.686	17,5%	351.868
25 Algemene kosten	171.731	133.300	28,8%	107.145
26 Kenniskosten	566.389	395.000	43,4%	331.352
Onvoorzien	43.708	51.500	-15,1%	-
Totaal lasten	10.081.471	9.889.626		8.284.104
BATEN				
Opbrengsten adviestrajecten binnenland	3.984.162	3.022.051	31,8%	3.531.895
Subsidie Ministerie LNV Ecologische Autori	2.248.000	3.088.824	-27,2%	2.108.934
Opbrengsten Internationale projecten	59.195	100.000	-40,8%	57.738
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaker	3.494.197	3.096.055	12,9%	2.519.641
Opbrengsten kenniskosten I&W	100.000	100.000	0,0%	100.000
Opbrengsten rente	366.127	150.000	144,1%	326.969
Overige opbrengsten	28.408	35.000	-18,8%	21.674
Totaal baten	10.280.089	9.591.930		8.666.851
Exploitatiesaldo exclusief overbruggingsbudget	198.618	-297.696		382.747
Overbruggingskosten	-	-		-
Saldo lasten en baten inclusief overbrugging	198.618	-297.696		382.747
Bestemming saldo:				
Mutatie Overbruggingsbudget	-			-
Mutatie bestemmingsreserve	-7.026			-3.221
Internationale projecten				
Mutatie bestemmingsfonds afschrijving vaste activa OS vanaf 1/7/2017 – 31/12/2023	-13.698			-10.714
Mutatie bestemmingsfonds afschrijving vaste activa OS vanaf 1/1/2023	14.567			26.622
Mutatie bestemmingsreserve pensioenlast	-4.679			-5.083
Toevoeging eigen vermogen NL	209.454			375.143
Totaal	198.618	-297.696		382.747

3. Grondslagen van de financiële verslaglegging

Bedrijfsgegevens

De stichting Bureau Commissie voor de Milieueffectrapportage staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41185216. De statutaire vestigingsplaats is Utrecht.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'. Voorts is rekening gehouden met de voorschriften van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving vereisen dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen, en van lasten en baten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van de activa en verplichtingen die niet op eenduidige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Op 1 januari 2018 is de verdeelsleutel NL/OS voor het eerst aangepast. Voor 2024 is deze verdeelsleutel bepaald op 58 (NL)–42 (OS). Voor de Ecologische Autoriteit staat in de beschikking van LVVN dat 25% van de apparaatskosten van de stichting ten laste van de Ecologische Autoriteit komen.

Continuïteit

Door het Ministerie van Buitenlandse Zaken is een beschikking afgegeven ter financiering van de activiteiten van MER–OS voor de jaren 2023–2032. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardevermindering.

De afschrijvingen vinden als volgt plaats:

Verbouwingen	: 10% per jaar
Inventaris	: 20% per jaar
Hardware	: 20% per jaar
Software	: 33% per jaar

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en na eerste verwerking tegen geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en na eerste verwerking tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3. Grondslagen van de financiële verslaglegging, vervolg

Voorzieningen

Voorziening uitgestelde beloningen (jubileum): De noodzakelijk geachte omvang van de voorziening is gebaseerd op toekomstige jubileumuitkeringen van medewerkers in de komende vijf jaar waarbij is uitgegaan dat de medewerkers blijven. Uitkeringen in enig jaar komen ten laste van de voorziening, jaarlijks wordt de noodzakelijke omvang bepaald.

Pensioenregeling

Commissie voor de mer heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Commissie voor de mer.

De verplichtingen die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Commissie voor de mer betaalt hiervoor premies. Deze pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Eind december 2024 bedroeg de dekkingsgraad voor het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn 109,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 108,9% (per eind 2023). PFZW voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren.

Gebaseerd op vorenstaande is de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord:

Grondslagen van resultaatbepaling

Lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waar zij betrekking op hebben.

Onder de opbrengsten adviestrajecten binnenland en internationale projecten wordt verstaan de opbrengst (netto omzet) van de in het verslagjaar verleende diensten en indien van toepassing onder aftrek van over de opbrengsten geheven belastingen.

In het boekjaar gerealiseerde opbrengsten uit adviestrajecten en internationale projecten worden als opbrengsten in de staat van lasten en baten verwerkt in de post 'opbrengsten adviestrajecten binnenland' en/of 'opbrengsten internationale projecten' (wijzigingen in onderhanden projecten). De advies- en projectkosten zijn verwerkt in de post 'personeelskosten' en 'vergoedingen werkgroepen/projectkosten'. Gemeenschappelijke kosten voor MER-Nederland en MER-OS/MER-Internationaal worden doorbelast op basis van verdeelsleutels. De verdeelsleutels worden bepaald op basis van van een reële inschatting met de kosten samenhangende activiteiten danwel lasten. De verdeelsleutel voor 2024 is 42% Os en 58% NL voor de gemeenschappelijke kosten. Voor EA komen 25% van de 58% ten laste.

Subsidies

Subsidies worden als baten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en Commissie mer de condities voor ontvangst kan aantonen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Rentebaten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

4. Toelichting op de balans
Stichting Bureau Commissie voor de mer

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
1 Materiële vaste activa		
<i>Inrichting en automatisering</i>		
<i>Stand per 1 januari</i>		
Investerings	138.448	129.592
Afschrijvingen	-58.685	-75.007
Boekwaarde	79.763	54.585
<i>Mutaties</i>		
Investerings boekjaar	32.478	51.725
Desinvestering	-	-42.869
Afschrijvingen	-27.979	-26.547
Afschrijving desinvesteringen	-	42.869
Saldo	4.499	25.178
<i>Stand per 31 december</i>		
Aanschafwaarden einde boekjaar	170.926	138.448
Cumulatieve afschrijvingen	-86.664	-58.685
Boekwaarde	84.262	79.763
Vorderingen		
2 Debiteuren	274.959	291.005
3 Nog te factureren bedragen Nederland	116.144	163.812
4 Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	92.291	95.756
Overlopende activa	1.379	751
Vooruitbetaalde bedragen	68.982	106.538
	162.652	203.045
5 Liquide middelen		
Rabobank, rekening-courant 859 MER-Nederland	2.669	1.237
Rabobank, bankgarantie 593 MER-Nederland	53.773	53.773
Schatkistbankieren	8.244.860	8.687.004
	8.301.302	8.742.014
Gestelde zekerheden		
De liquide middelen staan voor een bedrag van € 53.773 niet ter vrije beschikking van de stichting.		
EIGEN VERMOGEN		
Vrijbestedbaar vermogen		
6 Eigen vermogen/Algemene reserve NL		
Stand 1 januari	964.006	588.863
Resultaatbestemming	209.454	375.143
Stand per 31 december	1.173.460	964.006
Onder Vrij besteedbaar vermogen staat de post Eigen vermogen /algemene reserve NL. Dit betreft de continuïteitsreserve van MER Nederland. Het overschot op de exploitatie 2024 is aan deze post toegevoegd.		
7 Bestemmingsreserve mer Internationaal		
Stand 1 januari	258.593	261.814
Resultaatbestemming	-7.026	-3.221
Stand per 31 december	251.567	258.593

De bestemmingsreserve is gevormd door het overschot van projecten waarvoor door MER Internationaal (buiten OS) is gevraagd advies te geven. Het positieve of negatieve resultaat van MER Internationaal wordt toegevoegd of onttrokken aan de bestemmingsreserve in het betreffende boekjaar. De reserve is met name bedoeld voor de uitvoer van projecten waar geen directe financiering tegenover staat.

4. Toelichting op de balans, vervolg
Stichting Bureau Commissie voor de mer

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€

Niet vrijbesteedbaar vermogen

De Stichting Commissie voor de mer (MER-Nederland) is per 1 juli 2014 verzelfstandigd. Om dit traject te begeleiden heeft het ministerie een bedrag beschikbaar gesteld van 4 x € 2 miljoen euro.

8 Overbruggingsbudget

Stand 1 januari	3.517.600	3.517.600
Resultaatbestemming	-	-
Stand per ultimo boekjaar	<u>3.517.600</u>	<u>3.517.600</u>

Onder de post 'Niet vrij besteedbaar vermogen' werd vanaf 2014 het overbruggingsbudget verantwoord. Dit overbruggingsbudget werd in de jaren 2014 t/m 2017 gevoed met het overbruggingsbudget van € 2 mln dat lenW per jaar beschikbaar stelde. Het resterende overbruggingsbudget ad € 5.870.845 is met goedkeuring van het ministerie per 1 januari 2018 ingezet als egalisatiereserve om eventuele pieken en dalen in de inkomsten zelf op te kunnen vangen.

9 Bestemmingsfonds pensioenlasten

Stand 1 januari	52.991	58.073
Resultaatbestemming	<u>-4.679</u>	<u>-5.082</u>
Stand per 31 december	<u>48.312</u>	<u>52.991</u>

Dit bestemmingsfonds is gevormd ter compensatie van de achteruitgang in partnerpensioen van personeelsleden die tijdens een verplichte overgang van het pensioenfonds SPF naar het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn in dienst waren. Zolang de betrokken personeelsleden in dienst zijn, is ter dekking van deze verlaging een risicoverzekering afgesloten. Vanaf 1 januari 2014 zijn de premienota's vanuit dit bestemmingsfonds voldaan. In 2021 is een herberekening voor de reserve gedaan, die bleek te hoog, er heeft een onttrekking plaats gevonden ten gunste van het eigen vermogen/algemene reserve.

10 Bestemmingsfonds afschrijving OS vanaf 1/7/2017

Stand 1 januari	19.281	29.995
Resultaatbestemming	<u>-13.698</u>	<u>-10.714</u>
Stand per 31 december	<u>5.583</u>	<u>19.281</u>

11 Bestemmingsfonds afschrijving OS vanaf 1/7/2023

Stand 1 januari	26.622	-
Resultaatbestemming	<u>14.567</u>	<u>26.622</u>
Stand per 31 december	<u>41.189</u>	<u>26.622</u>

De bestemmingsfondsen afschrijvingen vaste activa zijn gevormd op verzoek van het ministerie van Buitenlandse Zaken, aangezien het ministerie het kasstelsel hanteert. De investeringen worden in het jaar van investering in de baten verantwoord, welke tevens leiden tot een dotatie aan het bestemmingsfonds. De onttrekkingen aan het bestemmingsfonds betreffen de afschrijvingslasten in het boekjaar.

VOORZIENINGEN

12 Voorziening jubileumuitkeringen

Stand 1 januari	9.786	20.487
Mutatie	<u>-4.956</u>	<u>-10.701</u>
Stand per 31 december	<u>4.830</u>	<u>9.786</u>

LANGLOPENDE SCHULDEN

13 Investeringsubsidie

Stand 1 januari	2.201	5.562
Vrijval afschrijvingskosten	<u>-2.201</u>	<u>-3.361</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>2.201</u>

4. Toelichting op de balans, vervolg **Stichting Bureau Commissie voor de mer**

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
KORTLOPENDE SCHULDEN		
<u>Vooruitontvangen subsidies verslagjaar</u>		
14 <u>Rekening-courant Ministerie van Buitenlandse Zaken</u>		
<i>Beschikking 2017-2022 / Act.nr. 4000000390</i>		
Stand aan het begin van het jaar	-	340.515
Ontvangen subsidie (bevoorschotting)	-	-340.515
Toegerekende subsidiegelden boekjaar	-	-
Stand totaal R/C per 31 december	-	-
<i>Beschikking 2023-2032 / Act.nr. 4000006397</i>		
Stand aan het begin van het jaar	716.792	-
Ontvangen subsidie (bevoorschotting)	2.426.413	3.236.433
Toegerekende subsidiegelden boekjaar	-3.494.197	-2.519.641
Stand totaal R/C per 31 december	-350.992	716.792

De stichting ontvangt een subsidie van het Ministerie van Buitenlandse zaken voor de werkzaamheden op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. De subsidie is toegekend voor de periode 2023-2032 en bedraagt maximaal € 39.500.000,-. Jaarlijks wordt een activiteitenplan en de begroting ingediend. Verantwoording wordt jaarlijks afgelegd middels een inhoudelijke voortgangsrapportage en een jaarlijkse financiële voortgangsrapportage, voorzien van een controleverklaring en accountantsrapportage. Voor een nadere toelichting van de voornaamste activiteiten verwijzen wij naar het bestuursverslag onder Mer-OS. De subsidie wordt vastgesteld na afloop van de subsidieperiode en aanlevering van alle gevraagde verantwoordingsinformatie.

15 Rekening courant Ministerie Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

<i>Beschikking 2022-2024 kenmerk DGRTL/26598023</i>		
Stand aan het begin van het jaar	1.693.022	-
Ontvangen subsidie (bevoorschotting)	2.493.101	4.191.116
Toegerekende subsidiegelden boekjaar 2023		-389.160
Toegerekende subsidiegelden boekjaar 2024	-2.247.909	-2.108.934
Stand totaal R/C per 31 december	1.938.214	1.693.022

De stichting ontvangt subsidie van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur ten behoeve van het verrichten van activiteiten ter ondersteuning Ecologische Autoriteit voor de periode juli 2022 – december 2024. Het subsidiebedrag bedraagt 100% van de rechtstreeks aan het project toe ter rekenen kosten en bedraagt maximaal € 3.088.824. Voor een nadere toelichting van de voornaamste activiteiten verwijzen wij naar het bestuursverslag onder Ecologische Autoriteit. De subsidie wordt vastgesteld na ontvangst van de eindverantwoording voorzien van een goedkeurende controleverklaring van een accountant.

16 Vooruitgefactureerde bedragen NL

In rekening gebrachte bedragen	1.289.688	953.125
--------------------------------	-----------	---------

17 Overige schulden en overlopende passiva

Vooruitontvangen bedrag/negatieve deb	11.193	11.193
Personeel	294.027	262.949
	305.220	274.142

18 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

<u>Huurovereenkomsten</u>	<u>Contractpartij</u>	<u>termijn</u>	<u>Bedrag</u>
Bedrijfsruimte inclusief servicekosten	Stichting	1-1-2025 1-4-2026	275.000
Huurcontract printer	PCI	1-2-2025 1-2-2029	11.423
			286.423
Bedragen korter dan 1 jaar			222.856
Bedragen langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar			63.567
Totaal			286.423

In het kader van de subsidievoorwaarden wordt bevestigd dat er geen andere verplichtingen zijn aangegaan met andere partijen.

Garanties

De stichting heeft ten behoeve van derden bankgaranties verstrekt ten bedrage van € 53.733.

5. Toelichting op de staat van lasten en baten 2024 3e

Stichting Bureau Commissie voor de mer

De kosten voorzitters zijn bij Nederland en Ontwikkelingsamenwerking te vinden onder de vergoeding werkgroepen/projectkosten.

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
19 Personeelskosten			
Brutosalarissen	3.607.847	3.423.580	2.775.544
Pensioenverzekering/WAO-verzekering	694.545	724.000	560.966
Sociale lasten	601.962	542.000	449.336
Reiskosten woon- / werkverkeer	83.047	71.000	58.846
Opleidingen	93.674	94.000	48.802
Uitvoering arboret	12.507	112.000	-100.350
Algemene kosten bestuur	101.065	62.126	73.335
Inhuur personeel	178.295	78.523	462.740
Inhuur secretarissen ad hoc	109.062	406.000	217.886
Overige personeelskosten	99.180	30.000	65.016
	<u>5.581.184</u>	<u>5.543.229</u>	<u>4.612.121</u>
Doorbelastingen			
<i>Doorberekende personeelskosten MER-NL</i>			
- naar MER-OS	-308.110	-293.000	-230.508
- naar MER-Internationaal	-	-2.000	-664
- naar Ecologische Autoriteit	-842.073	-459.700	-734.499
- van MER-OS	455		2.824
- naar Ecologische Autoriteit kennis	-132.402		
<i>Doorberekende personeelskosten MER-OS</i>			
- van MER-NL	308.110	293.000	230.508
- naar MER-NL	-455		-2.824
- naar MER-Internationaal	-43.110	-48.000	-38.884
- naar Ecologische Autoriteit	-17.884		-23.349
<i>Doorberekende personeelskosten MER-Internationaal</i>			
- van MER-NL	-	2.000	664
- van MER-OS	43.110	48.000	38.884
<i>Doorberekende personeelskosten Ecologische Autoriteit</i>			
- van MER-NL	842.073	459.700	734.499
- van MER-OS	17.884		23.349
Doorberekende personeelskosten kennis	<u>-318.923</u>	<u>-75.000</u>	<u>-115.243</u>
	<u>-451.325</u>	<u>-75.000</u>	<u>-115.243</u>
	<u>5.129.859</u>	<u>5.468.229</u>	<u>4.496.878</u>

Het aantal personeelsleden ultimo 2023 bedroeg 40 en ultimo 2024 is dat 53. Het gemiddeld aantal medewerkers was in 2023 35,8 FTE en bedraagt in 2024 42,26 FTE.

20 Vergoedingen werkgroepen/projectkosten

Adviezen/projectkosten	<u>3.296.034</u>	<u>2.831.510</u>	<u>2.443.989</u>
------------------------	------------------	------------------	------------------

5. Toelichting op de staat van lasten en baten 2024**Stichting Bureau Commissie voor de mer, vervolg**

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
21 <u>Afschrijvingskosten</u>			
Verbouwingen	2.875	2.888	2.580
Inventaris	8.569	7.719	6.839
Hardware	15.871	17.823	13.768
Software	664	–	–
Investeringssubsidie Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	–	–	3.360
	<u>27.979</u>	<u>28.430</u>	<u>26.547</u>
Af:			
Vrijval afschrijvingskosten investeringssubsidie Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	–	–	–3.360
	<u>27.979</u>	<u>28.430</u>	<u>23.187</u>
	<u><u>27.979</u></u>	<u><u>28.430</u></u>	<u><u>23.187</u></u>
22 <u>Huisvesting</u>			
Huur, belastingen, heffingen, verzekeringen	193.335	170.756	185.318
Servicekosten (inclusief elektra)	58.743	65.855	54.712
Schoonmaakkosten	24.053	27.523	19.729
Overige huisvestingskosten	13.793	11.809	11.396
	<u>289.924</u>	<u>275.943</u>	<u>271.155</u>
	<u><u>289.924</u></u>	<u><u>275.943</u></u>	<u><u>271.155</u></u>
23 <u>Kantoorkosten</u>			
Telefoon/internet	31.508	25.354	29.608
Drukwerk/jaarverslag/bibliotheek	10.681	11.809	9.151
Overige kantoorkosten/porti/copy	14.796	22.618	14.233
	<u>56.985</u>	<u>59.781</u>	<u>52.992</u>
	<u><u>56.985</u></u>	<u><u>59.781</u></u>	<u><u>52.992</u></u>

5. Toelichting op de staat van lasten en baten 2024 vervolg

Stichting Bureau Commissie voor de mer

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
24 <u>Automatisering</u>			
Aanschaf hardware en software	439	5.905	17.676
Onderhoud ICT en licenties	216.179	85.312	172.725
Externe expertise	107.678	152.329	112.939
ICT projecten	19.725	49.141	48.528
	<u>344.021</u>	<u>292.687</u>	<u>351.868</u>
25 <u>Algemene kosten</u>			
Representatie en catering	10.685	8.700	8.762
Bestuursvergaderingen	3.248	4.500	2.941
Accountantskosten	76.703	44.300	53.231
Adviezen	56.303	44.300	14.811
Algemene verzekeringen en reiskosten	16.200	19.600	14.134
Overige algemene kosten	8.592	11.900	13.266
	<u>171.731</u>	<u>133.300</u>	<u>107.145</u>
26 <u>Kenniskosten</u>			
Communicatie en PR	115.064	270.000	216.109
Kennisuren (na 100.000 van overbruggingsbudget)	451.325	75.000	115.243
	<u>566.389</u>	<u>345.000</u>	<u>331.352</u>

6. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2024**Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-Nederland)**

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
<u>LASTEN</u>			
Personeelskosten	1.745.549	1.862.524	1.646.762
Vergoedingen werkgroepen/ projectkosten	1.742.886	1.301.510	1.381.535
Afschrijvingskosten	11.999	13.170	9.797
Huisvesting	158.630	153.943	133.165
Kantoorkosten	31.310	30.781	29.433
Automatisering	179.621	155.687	156.811
Algemene kosten	74.936	68.300	39.976
Kenniskosten	370.828	125.000	229.588
Bureaunkosten Ecologische Autoriteit	-192.454	-176.169	-176.883
Totaal lasten	4.123.305	3.534.746	3.450.184
<u>BATEN</u>			
Opbrengsten adviestrajecten binnenland	3.984.162	3.022.051	3.531.895
Opbrengsten kenniskosten I&W	100.000	100.000	100.000
Opbrengsten rente	216.750	80.000	167.906
Overige opbrengsten	28.368	35.000	21.674
Totaal baten	4.329.280	3.237.051	3.821.475
Exploitatiesaldo lasten en baten exclusief overbruggingsbudget	205.975	-297.695	371.291
Overbruggingskosten	-	-75.000	-
Saldo lasten en baten	205.975	-372.695	371.291
Bestemming Saldo:			
Mutatie eigen vermogen/algemene reserve NL	209.451	-	375.143
Mutatie Overbruggingsbudget	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve pensioenlasten	-3.476	-	-3.852
Totaal	205.975		371.291

7. Toelichting op gespecificeerde staat van baten en lasten 2024

Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-Nederland)

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
<u>Personeelskosten</u>			
Brutosalarissen	2.286.875	2.217.580	1.808.389
Pensioenverzekering/WAO-verzekering	438.731	473.000	364.749
Sociale lasten	381.458	350.000	289.877
Reiskosten woon- / werkverkeer	44.539	47.000	32.992
Opleidingen	42.749	61.000	24.567
Uitvoering arbowet/verzuimverzekering	-3.201	71.000	-58.284
Algemene kosten bestuur	15.016	9.354	5.267
Inhuur personeel	65.002	20.000	99.275
Projectmedewerkers ad hoc	48.095	100.000	119.324
Overige personeelskosten	27.338	15.000	46.633
	<u>3.346.602</u>	<u>3.363.934</u>	<u>2.732.789</u>
<u>Doorbelastingen</u>			
Doorberekende overhead van NL naar OS	-303.023	-213.000	-168.758
Doorberekende overhead van NL naar EA	-181.070	-373.351	-341.166
Doorberekende personeelskosten van NL naar OS	-5.087	-80.000	-61.750
Doorberekende personeelskosten van OS naar NL	455	2.000	2.824
Doorberekende personeelskosten van NL naar INT	-	-2.000	-664
Doorberekende kennisuren van NL naar EA	-132.402	-20.000	-7.937
Doorberekende projecturen van NL naar EA	-661.003	-740.059	-393.333
Doorberekende projecturen naar kennis NL	-318.923	-75.000	-115.243
	<u>-1.601.053</u>	<u>-1.501.410</u>	<u>-1.086.027</u>
	<u>1.745.549</u>	<u>1.862.524</u>	<u>1.646.762</u>
<u>Vergoedingen werkgroepen/ projectkosten</u>			
Adviezen/projectkosten	<u>1.742.886</u>	<u>1.301.510</u>	<u>1.381.535</u>
<u>Afschrijvingskosten</u>			
Verbouwingen	1.381	1.448	1.261
Inventaris	4.170	3.844	3.352
Hardware	6.094	7.878	5.184
Software	354		
Investeringsubsidie	-	-	3.360
	<u>11.999</u>	<u>13.170</u>	<u>13.157</u>
Vrijval afschrijvingskosten investeringsubsidie	-	-	-3.360
	<u>11.999</u>	<u>13.170</u>	<u>9.797</u>

7. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2024, vervolg

Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-Nederland), vervolg

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
<u>Huisvesting</u>			
Huur, belastingen, heffingen, verzekeringen	108.172	98.756	93.745
Servicekosten (inclusief elektra)	30.263	34.855	25.080
Schoonmaakkosten	12.820	14.523	9.123
Overige huisvestingskosten	7.375	5.809	5.217
	<u>158.630</u>	<u>153.943</u>	<u>133.165</u>
<i>Doorbelast aan Ecologische Autoriteit</i>	<u>-68.375</u>	<u>-66.355</u>	<u>-65.251</u>
<u>Kantoorkosten</u>			
Telefoon/internet	16.289	13.354	13.940
Drukwerk/jaarverslag/bibliotheek	9.085	5.809	7.906
Kantoorbenodigdheden/porti/copy	5.936	11.618	7.587
	<u>31.310</u>	<u>30.781</u>	<u>29.433</u>
<i>Doorbelast aan Ecologische Autoriteit</i>	<u>-13.496</u>	<u>-13.268</u>	<u>-14.423</u>
<u>Automatisering</u>			
Aanschaf hardware en software	-	2.905	8.052
Onderhoud ICT en licenties	115.911	45.312	78.664
Externe expertise	54.184	81.329	46.546
ICT projecten (extra)	9.526	26.141	23.549
	<u>179.621</u>	<u>155.687</u>	<u>156.811</u>
<i>Doorbelast aan Ecologische Autoriteit</i>	<u>-78.372</u>	<u>-67.106</u>	<u>-76.837</u>

7. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2024, vervolg **Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-Nederland), vervolg**

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
<u>Algemene kosten</u>			
Representatie en catering	6.033	4.700	4.360
Bestuursvergaderingen	1.884	2.500	1.500
Accountantskosten	24.975	23.300	16.410
Adviezen	30.009	23.300	6.849
Algemene verzekeringen	7.512	8.600	5.900
Overige algemene kosten	4.523	5.900	4.957
	<u>74.936</u>	<u>68.300</u>	<u>39.976</u>
<i>Doorbelast aan Ecologische Autoriteit</i>	<u>-32.211</u>	<u>-29.440</u>	<u>-20.372</u>
<u>Kenniskosten</u>			
Communicatie en PR/kennis	51.905	50.000	114.345
Kennisuren NL	318.923	75.000	115.243
	<u>370.828</u>	<u>125.000</u>	<u>229.588</u>
<u>Doorbelaste kosten aan Ecologische Autoriteit</u>			
Doorbelaste huisvestingskosten	-68.375	-66.355	-65.251
Doorbelaste kantoorkosten	-13.496	-13.268	-14.423
Doorbelaste automatiseringskosten	-78.372	-67.106	-76.837
Doorbelaste algemene kosten	-32.211	-29.440	-20.372
	<u>-192.454</u>	<u>-176.169</u>	<u>-176.883</u>

Voor de verdeling van de overheadkosten over mer NL en mer OS is over 2024 conform de begroting de verdeelsleutel 58 (NL): 42 (OS) gehanteerd. 25% van de apparaatskosten van de Stichting komen voor rekening van de Ecologische Autoriteit (conform subsidiebeschikking Ecologische Autoriteit).

Exploitatiesaldo lasten en baten exclusief overbruggingsbudget

Exploitatiesaldo lasten en baten exclusief overbruggingsbudget	205.975	-297.695	371.291
Overbruggingskosten	<u>-</u>	<u>75.000</u>	<u>-</u>
Exploitatiesaldo inclusief overbruggingskosten	<u>205.975</u>	<u>-222.695</u>	<u>371.291</u>

De commissie heeft in 2017 het laatste deel van het overbruggingsbudget ontvangen.

Mutatie overbruggingsbudget boekjaar	<u>-</u>
--------------------------------------	----------

8. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2024**Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-OS)**

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
<u>LASTEN</u>			
Personeelskosten	2.377.618	2.116.295	1.805.598
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	717.058	600.000	359.685
Afschrijvingskosten	15.980	15.260	13.390
Huisvesting	131.294	122.000	137.735
Kantoorkosten	21.476	29.000	23.401
Automatisering	163.156	137.000	181.614
Algemene kosten	86.349	65.000	62.655
Onvoorzien	43.708	51.500	–
Totaal lasten	3.556.639	3.136.055	2.584.078
<u>BATEN</u>			
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken	3.494.197	3.096.055	2.519.641
Renteopbrengsten	62.071	40.000	79.114
Overige opbrengsten	40	–	–
Totaal baten	3.556.308	3.136.055	2.598.755
Exploitatiesaldo lasten en baten	331–	–	14.677
Bestemming Saldo:			
Mutatie bestemmingsfonds afschrijving vaste activa OS	869	–	15.908
Mutatie bestemmingsreserve pensioenlasten	–1.203	–	–1.231
Totaal	–334	–	14.677

9. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten

Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-OS)

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
<u>Personeelskosten</u>			
Brutosalarissen	1.320.972	1.206.000	967.155
Pensioenverzekering/WAO-verzekering	255.814	251.000	196.217
Sociale lasten	220.504	192.000	159.459
Reiskosten woon- / werkverkeer	35.986	24.000	24.643
Opleidingen	34.910	33.000	22.255
Uitvoering arbowet/verzuimverzekering	15.708	41.000	-42.066
Algemene kosten bestuur	86.049	52.772	68.068
Inhuur personeel	104.618	58.523	230.974
Overige personeelskosten	56.396	15.000	13.442
	<u>2.130.957</u>	<u>1.873.295</u>	<u>1.640.147</u>
<u>Doorbelastingen</u>			
Doorberekende overheadkosten vanuit NL	303.023	213.000	168.758
Doorberekende personeelskosten vanuit NL	5.087	80.000	61.750
Doorberekende personeelskosten naar NL	-455	-2.000	-2.824
Doorberkende personeelskosten naar EA	-17.884	-	-23.349
Doorberekende personeelskosten naar INT	-43.110	-48.000	-38.884
	<u>246.661</u>	<u>243.000</u>	<u>165.451</u>
	<u><u>2.377.618</u></u>	<u><u>2.116.295</u></u>	<u><u>1.805.598</u></u>
<u>Vergoedingen werkgroepen/ projectkosten</u>			
Adviezen/projectkosten	<u>717.058</u>	<u>600.000</u>	<u>359.685</u>
<u>Afschrijvingskosten</u>			
Verbouwingen	1.494	1.440	1.319
Inventaris	4.399	3.875	3.487
Hardware	9.777	9.945	8.584
Software	310	-	-
	<u>15.980</u>	<u>15.260</u>	<u>13.390</u>
<u>Huisvesting</u>			
Huur, belastingen, heffingen, verzekering	85.163	72.000	91.573
Servicekosten (inclusief elektra)	28.480	31.000	29.632
Schoonmaakkosten	11.233	13.000	10.606
Overige huisvestingskosten	6.418	6.000	5.924
	<u>131.294</u>	<u>122.000</u>	<u>137.735</u>

9. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2024**Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-OS)**

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
<u>Kantoorkosten</u>			
Telefoon/internet	15.219	12.000	15.668
Drukwerk/jaarverslag/bibliotheek	1.596	6.000	1.245
Kantoorbenodigdheden/porti/copy	4.661	11.000	6.488
	<u>21.476</u>	<u>29.000</u>	<u>23.401</u>

Automatisering

Aanschaf hardware en software	439	3.000	9.624
Onderhoud ICT en licenties	100.239	40.000	92.452
Externe expertise	52.279	71.000	54.871
ICT projecten (extra)	10.199	23.000	24.667
	<u>163.156</u>	<u>137.000</u>	<u>181.614</u>

Algemene kosten

Representatie en catering	4.206	4.000	3.888
Bestuursvergaderingen	1.364	2.000	1.441
Accountantkosten	41.728	21.000	32.821
Advieskosten	26.294	21.000	7.962
Algemene verzekeringen en reizen algemeen	8.688	11.000	8.234
Overige algemene kosten	4.069	6.000	8.309
	<u>86.349</u>	<u>65.000</u>	<u>62.655</u>

Onvoorzien

Website	<u>43.708</u>	<u>51.500</u>	<u>-</u>
---------	---------------	---------------	----------

10. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2024**Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-INT)**

	2024 Werkelijk €	2024 Begroot €	2023 Werkelijk €
<u>LASTEN</u>			
Personeelskosten			
Doorberekende personeelskosten vanuit MER-NL	–	2.000	664
Doorberekende personeelskosten vanuit MER-OS	43.110	48.000	38.884
	<u>43.110</u>	<u>50.000</u>	<u>39.548</u>
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	23.111	50.000	21.411
	<u>23.111</u>	<u>50.000</u>	<u>21.411</u>
Totaal lasten	<u>66.221</u>	<u>100.000</u>	<u>60.959</u>
<u>BATEN</u>			
Opbrengst Internationale adviezen	<u>59.195</u>	<u>100.000</u>	<u>57.738</u>
Totaal baten	<u>59.195</u>	<u>100.000</u>	<u>57.738</u>
Saldo van lasten en baten	<u>-7.026</u>	<u>–</u>	<u>-3.221</u>
Mutatie bestemmingsreserve projecten Internationaal	<u>-7.026</u>	<u>–</u>	<u>-3.221</u>

11. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2024**Stichting Bureau Commissie voor de mer**
(MER-EA)

	2024 Werkelijk	2024 Begroot	2023 Werkelijk
	€	€	€
<u>LASTEN</u>			
Kosten voorzitters Ecologische Autoriteit	140.006	153.246	132.988
Doorberekende personeelskosten vanuit MER-NL	859.957	1.133.409	765.980
Inhuur personeel	69.642	306.000	231.053
Overige personeelskosten	33.983	-	-
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	812.979	880.000	681.358
* Doorontwikkelingskosten	14.835	200.000	72.550
Huisvesting	68.375	66.355	65.506
Kantoorkosten	17.695	13.268	14.581
Automatisering	79.616	67.106	90.280
Algemene kosten	42.657	29.440	24.886
Kenniskosten	195.561	270.000	109.701
Totaal lasten	2.335.306	3.118.824	2.188.883
<u>BATEN</u>			
Subsidie Ministerie LNV	2.248.000	3.088.824	2.108.934
Opbrengst rente	87.306	30.000	79.949
	2.335.306	3.118.824	2.188.883
Saldo van lasten en baten	-	-	-

* Geplande doorontwikkelingskosten hebben niet in 2024 kunnen plaats vinden en zijn doorgeschoven naar 2025. Dit betreffen de kosten voor infrastructuur en financieel advies.

12. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2024

Alle entiteiten naast elkaar

<u>LASTEN</u>	<u>NL</u>	<u>OS</u>	<u>INT</u>	<u>EA</u>	<u>totaal</u>
Kosten voorzitters Ecologische Autoriteit	-	-	-	140.006	140.006
Personeelskosten	1.745.549	2.377.618	43.110	963.582	5.129.859
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	1.742.886	717.058	23.111	812.979	3.296.034
Doorontwikkelingskosten Ecologische Autoriteit	-	-	-	14.835	14.835
Afschrijvingskosten	11.999	15.980	-	-	27.979
Huisvesting	158.630	131.294	-	68.375	358.299
Kantoorkosten	31.310	21.476	-	17.695	70.481
Automatisering	179.621	163.156	-	79.616	422.393
Algemene kosten	74.936	86.349	-	42.657	203.942
Kenniskosten	370.828	-	-	195.561	566.389
Doorbelast aan EA vanuit MER-NL	-192.454	-	-	-	192.454-
Onvoorzien	-	43.708	-	-	43.708
Totaal lasten	<u>4.123.305</u>	<u>3.556.639</u>	<u>66.221</u>	<u>2.335.306</u>	<u>10.081.471</u>
<u>BATEN</u>					
Opbrengsten adviestrajecten binnenland	3.984.162	-	-	-	
Subsidie Ministerie LNV Ecologische Autoriteit	-	-	-	2.248.000	
Opbrengsten Internationale projecten	-	-	59.195	-	
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken	-	3.494.197	-	-	
Duurzaamheids Adviezen Buitenlandse Zaken	-	-	-	-	
Opbrengsten kenniskosten I&W	100.000	-	-	-	
Overige opbrengsten	28.368	40	-	-	
Totaal baten	<u>4.112.530</u>	<u>3.494.237</u>	<u>59.195</u>	<u>2.248.000</u>	<u>9.913.962</u>
Exploitatiesaldo ex. Overbrug	-10.775	-62.402	-7.026	-87.306	
Rentebaten	216.750	62.071	-	87.306	
Overbruggingskosten	-	-	-	-	
Saldo lasten en baten inclusief overbrugging	<u>205.975</u>	<u>-331</u>	<u>-7.026</u>	<u>-</u>	<u>198.618</u>

12. WNT verantwoording 2024

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

GEGEVENS 2024

1a. Bestuur

Naam
Functiegegevens
Aanvang en einde functievervulling in 2024
Omvang dienstverband (in FTE)
Dienstbetrekking
Bezoldiging
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding
Beloningen betaalbaar op termijn
Subtotaal
Individueel bezoldigingsmaximum
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag
Bezoldiging
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding niet is toegestaan
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

2024	2024	2024	2024
J.T. Mommaas	C.T. Slingerland	H.A.A.M Webers	S.L.J.M Filippini
Voorzitter	intern bestuurslid	Secr/penningmeester	intern bestuurslid
01/01 - 31/12	zie tabel 1b	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
0,40		0,47	0,54
nee		nee	nee
65.528		79.027	88.615
0		0	0
65.528		79.027	88.615
93.200		109.510	125.820
n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.
65.528		79.027	88.615
nvt		nvt	nvt
nvt		nvt	nvt

GEGEVENS 2023

1a. Bestuur

Naam
Functie
Aanvang en einde functievervulling in 2023
Omvang dienstverband (in FTE)
Dienstbetrekking
Bezoldiging
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding
Beloningen betaalbaar op termijn
Subtotaal
Individueel bezoldigingsmaximum
Bezoldiging

2023	2023	2023	2023
J.T. Mommaas	M.A.J. van der Tas	H.A.A.M Webers	S.L.J.M Filippini
Voorzitter	intern bestuurslid	intern bestuurslid	intern bestuurslid
01.11-31.12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	16.01.23-31.12.23
0,37	0,44	0,33	zie tabel 1b.
nee	nee	nee	nee
59.250	71.568	52.450	
0	0	0	
59.250	71.568	52.450	
82.510	98.120	73.590	
59.250	71.568	52.450	

12. WNT verantwoording 2024

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

GEGEVENS 2024

1a. Directie

	2024	2024	2024
Naam	drs.B.L. Loeven	drs. R.A.A. Verheem	drs. D. van Peppen
Functie	Directeur	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12	01/01 - 31/08	01/10-31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	0,95	0,80	0,95
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	159.225	101.268	28.434
Beloningen betaalbaar op termijn	30.521	23.208	6.838
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Subtotaal	189.746	124.476	35.272
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	221.350	186.400	55.792
Bezoldiging	189.746	124.476	35.272
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt

GEGEVENS 2023

1a. Directie

	2023	2023
Naam	drs.B.L. Loeven	drs. R.A.A. Verheem
Functie	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	0,95	0,80
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	151.573	113.141
Beloningen betaalbaar op termijn	28.562	23.973
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Subtotaal	180.135	137.114
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	211.850	178.400
Bezoldiging	180.135	137.114
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt

12. WNT verantwoording 2024

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

1b. GEGEVENS 2024

Naam
Functie
Kalenderjaar
Periode functievervulling in kalenderjaar
Aantal kalendermaanden

Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum
Maximum uurtarief in het kalenderjaar
Maxima op basis van de normbedragen per maand

Ind. toepasselijk max. gehele periode kalendermaand 1 t/m 12

Bezoldiging (alle bedragen exclusief BTW)
Bezoldiging in betreffende periode

Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag
Bezoldiging
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

C.T. Slingerland intern bestuurslid 2024 01/01 - 31/12 12
916
221
325.200
203.099
73.983
73.983
0
nvt

1b. GEGEVENS 2023

Naam
Functie
Kalenderjaar
Periode functievervulling in kalenderjaar
Aantal kalendermaanden

Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum
Maximum uurtarief in het kalenderjaar
Maxima op basis van de normbedragen per maand
Ind. toepasselijk max. gehele periode kalendermaand 1 t/m 12

Bezoldiging (alle bedragen exclusief BTW)
Bezoldiging in betreffende periode

Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag
Bezoldiging
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

S.L.J.M. Filippini plv. voorzitter OS 2024 zie tabel 1a	S.L.J.M. Filippini plv. voorzitter OS 2023 16.01.23-31.12.23 11,5
	720
	€ 212
	0
	152.640
	152.640
	0
	nvt
	152.640
	nvt

13. Ondertekening door het bestuur

Jaarrekening ondertekend door het bestuur te Utrecht op 28 maart 2025

J.T. Mommaas
voorzitter

H.A.A.M Webers
penningmeester/secretaris

S.L.J.M. Filippini
bestuurslid

C.T. Slingerland
bestuurslid

Resultaatbestemming 2024

Conform het besluit van het bestuur 10 april 2025 is het saldo als volgt bestemd:

	€
<u>Saldo</u>	198.618
Mutatie bestemmingsreserve internationale projecten	-7.026
Mutatie bestemmingsfonds activa OS vanaf 1/7/2017	-13.698
Mutatie bestemmingsfonds activa OS vanaf 1/1/2023	14.567
Mutatie aan bestemmingsreserve pensioenlasten 2024	-4.679
Mutatie Overbruggingsbudget	-
Mutatie eigen vermogen/algemene reserve NL	209.454
	198.618
	0

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is achterin het jaarverslag opgenomen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Stichting Bureau Commissie voor de Milieu-Effectrapportage

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Bureau Commissie voor de Milieu-Effectrapportage te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bureau Commissie voor de Milieu-Effectrapportage op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de Europese aanbestedingsrichtlijnen;
- is de jaarrekening verder opgesteld in overeenstemming met de voorwaarden zoals gesteld in de subsidiebeschikkingen met verplichtingnummers: 1400013138 en 4000006397.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de winst- en verliesrekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
4. de WNT-verantwoording.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet Normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bureau Commissie voor de Milieu-Effectrapportage zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het financieel Jaarverslag opgenomen andere informatie

Het financieel jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en met de bepalingen van en krachtens de WNT.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de voorwaarden zoals gesteld in de subsidiebeschikkingen met verplichtingnummers: 1400013138 en 4000006397.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende

transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hoofddorp, 15 april 2025
Just Audit B.V.

Drs. T.F.M. Wolsak RA

Biilage 1: Begroting 2025

	Nederland Begroting 2025 €	Nederland Werkelijk 2024 €	OS Begroting 2025 €	OS Werkelijk 2024 €	EA Begroting 2025 €	EA Werkelijk 2024 €
<u>LASTEN</u>						
Kosten voorzitters	-	-	-	-	159.609	140.006
Personeelskosten	1.897.030	1.745.549	2.842.015	2.377.618	1.231.779	963.582
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	1.363.910	1.742.886	800.000	717.058	1.020.000	812.979
Afschrijvingskosten	13.727	11.999	18.223	15.980	-	-
Initiele/doorontwikkelingskosten EA	-	-	-	-	-	14.835
Huisvesting	157.685	158.630	149.000	131.294	100.000	68.375
Kantoorkosten	36.348	31.310	40.000	21.476	68.055	17.695
Automatisering	265.103	179.621	355.510	163.156	15.880	79.616
Algemene kosten	68.900	74.936	75.000	86.349	122.026	42.657
Kenniskosten	287.500	370.828	-	-	45.627	195.561
Bureaunkosten Ecologische Autoriteit	-227.055	-192.454	-	-	200.000	-
Onvoorzien	-	-	51.500	43.708	-	-
Totaal lasten	<u>3.863.148</u>	<u>4.123.305</u>	<u>4.331.248</u>	<u>3.556.639</u>	<u>2.962.976</u>	<u>2.335.306</u>
<u>BATEN</u>						
Omzet adviezen	3.721.830	3.984.162	-	-	-	-
Subsidie Ministerie van Landbouw	-	-	-	-	2.932.976	2.248.000
Natuurbehoud en Visserij	-	-	-	-	-	-
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken	-	-	4.291.248	3.494.197	-	-
Opbrengsten kenniskosten I&W	100.000	100.000	-	-	-	-
Diversen opbrengsten	35.000	216.750	-	40	-	-
Rentebaten	<u>80.000</u>	<u>28.368</u>	<u>40.000</u>	<u>62.071</u>	<u>30.000</u>	<u>87.306</u>
Totaal baten	<u>3.936.830</u>	<u>4.329.280</u>	<u>4.331.248</u>	<u>3.556.308</u>	<u>2.962.976</u>	<u>2.335.306</u>
Exploitatiesaldo excl. overbruggingsbudget	73.682	205.975	-	-331	0	0